

## Bijsluiter: informatie voor de patiënt

### **Kevzara 150 mg oplossing voor injectie in een voorgevulde pen** **Kevzara 200 mg oplossing voor injectie in een voorgevulde pen** sarilumab

**Lees goed de hele bijsluiter voordat u dit geneesmiddel gaat gebruiken, want er staat belangrijke informatie in voor u.**

- Bewaar deze bijsluiter. Misschien heeft u hem later weer nodig.
- Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.
- Geef dit geneesmiddel niet door aan anderen, want het is alleen aan u voorgeschreven. Het kan schadelijk zijn voor anderen, ook al hebben zij dezelfde klachten als u.
- Krijgt u last van een van de bijwerkingen die in rubriek 4 staan? Of krijgt u een bijwerking die niet in deze bijsluiter staat? Neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.

Naast deze bijsluiter ontvangt u ook een patiëntenkaart, waarop belangrijke veiligheidsinformatie staat die u moet weten voorafgaand aan en tijdens de behandeling met Kevzara.

## Inhoud van deze bijsluiter

1. [WAT IS KEVZARA EN WAARVOOR WORDT DIT MIDDEL GEBRUIKT?](#)
2. [WANNEER MAG U DIT MIDDEL NIET GEBRUIKEN OF MOET U ER EXTRA VOORZICHTIG MEE ZIJN?](#)
3. [HOE GEBRUIKT U DIT MIDDEL?](#)
4. [MOGELIJKE BIJWERKINGEN](#)
5. [HOE BEWAART U DIT MIDDEL?](#)
6. [INHOUD VAN DE VERPAKKING EN OVERIGE INFORMATIE](#)
6. [BEREID DE INJECTIEPLAATS VOOR.](#)
7. [DOE DE GEBRUIKTE PEN EN DE DOP DIRECT NA GEBRUIK IN EEN NAALDENCONTAINER.](#)
7. [DOE DE GEBRUIKTE PEN EN DE DOP DIRECT NA GEBRUIK IN EEN NAALDENCONTAINER.](#)

## 1. WAT IS KEVZARA EN WAARVOOR WORDT DIT MIDDEL GEBRUIKT?

### Wat is Kevzara?

Kevzara bevat de werkzame stof sarilumab. Dit is een speciaal soort eiwit dat we een "monoklonaal antilichaam" noemen.

### Waarvoor wordt dit middel gebruikt?

Kevzara wordt gebruikt voor de behandeling van volwassenen met matige tot ernstige actieve reumatoïde artritis (RA) wanneer vorige behandelingen niet goed genoeg werkten of werden getolereerd. Kevzara kan ofwel alleen of samen worden gebruikt met het geneesmiddel MTX.

Het kan u helpen om:

- de schade aan uw gewrichten te vertragen
- uw vermogen te verbeteren om dagelijkse activiteiten uit te voeren.

Kevzara wordt gebruikt voor de behandeling van volwassenen met polymyalgia rheumatica nadat corticosteroïden zijn gebruikt en niet goed werkten of als u een terugval doormaakt terwijl de dosis corticosteroïden wordt verlaagd (afbouw). Kevzara kan alleen worden gebruikt of samen met een geneesmiddel dat corticosteroïde wordt genoemd.

### Hoe werkt Kevzara?

- Kevzara bindt zich aan een ander eiwit, genaamd interleukine-6-receptor (IL-6-receptor) en blokkeert de werking hiervan.
- IL-6 speelt een belangrijke rol in de symptomen van RA zoals pijn, gezwollen gewrichten, stijfheid in de ochtend en vermoeidheid.

## 2. WANNEER MAG U DIT MIDDEL NIET GEBRUIKEN OF MOET U ER EXTRA VOORZICHTIG MEE ZIJN?

### Wanneer mag u dit middel niet gebruiken?

- U bent allergisch voor een van de stoffen in dit geneesmiddel. Deze stoffen kunt u vinden in rubriek 6.
- U heeft een actieve ernstige infectie.

### Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met dit middel?

Neem contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige voordat u dit middel gebruikt als:

- u een infectie heeft of vaak infecties heeft. Kevzara kan het vermogen van uw lichaam om infecties te bestrijden, aantasten. Dit betekent dat het ervoor zorgt dat u meer kans loopt op infecties of dat bestaande infecties erger worden.
- u tuberculose (TBC) heeft, symptomen van tuberculose (aanhoudende hoest, gewichtsverlies, lusteloosheid, lichte koorts), of als u in contact bent geweest met iemand met tuberculose. Voordat u Kevzara gaat gebruiken, zal uw arts onderzoeken of u tuberculose heeft.
- u virale hepatitis of een andere leverziekte heeft gehad. Voordat u Kevzara gaat gebruiken, zal uw arts uw bloed onderzoeken om uw leverfunctie te bepalen.
- u diverticulitis (een aandoening van de dikke darm) heeft gehad of zweren in uw maag of darmen, of als u symptomen ontwikkelt zoals koorts en buikpijn die niet overgaan.
- u ooit kanker heeft gehad.
- u recent een vaccinatie heeft gehad of deze binnenkort gaat krijgen.

Als een van de bovenstaande omschrijvingen op u van toepassing is (of als u daarover twijfelt), neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige voordat u Kevzara gebruikt.

Uw bloed zal onderzocht worden voordat u Kevzara gaat gebruiken. Deze onderzoeken zullen ook gedurende uw behandeling plaatsvinden. Hiermee wordt gecontroleerd of u een laag aantal bloedplaatjes, leverproblemen of veranderingen in uw cholesterolspiegel heeft.

Telkens wanneer u een nieuwe verpakking Kevzara krijgt, is het belangrijk dat u de naam van het geneesmiddel, de datum van toediening en het lotnummer (dat op de verpakking staat na "Lot") noteert en deze informatie op een veilige plaats bewaart.

### Kinderen en jongeren tot 18 jaar

De Kevzara voorgevulde pen is niet onderzocht bij kinderen van 2 jaar en ouder met pJIA en is niet bedoeld voor gebruik bij kinderen. Kevzara wordt niet aanbevolen bij kinderen jonger dan 2 jaar. Kevzara mag niet worden gegeven aan kinderen met pJIA die minder dan 10 kg wegen.

### Gebruikt u nog andere geneesmiddelen?

Gebruikt u naast Kevzara nog andere geneesmiddelen, heeft u dat kort geleden gedaan of bestaat de mogelijkheid dat u binnenkort andere geneesmiddelen gaat gebruiken? Vertel dat dan uw arts of apotheker. Dit omdat Kevzara invloed kan hebben op de werking van andere geneesmiddelen. Ook kunnen andere geneesmiddelen de werking van Kevzara beïnvloeden.

In het bijzonder Kevzara niet gebruiken en contact opnemen met uw arts of apotheker als u een van de volgende middelen gebruikt:

- een geneesmiddel uit de groep geneesmiddelen janus-kinaseremmers (JAK-remmers), (gebruikt voor ziekten zoals reumatoïde artritis en kanker)
- andere biologicals die worden gebruikt bij de behandeling van RA.

Als een van de bovenstaande omschrijvingen op u van toepassing is (of als u daarover twijfelt), neem dan contact op met uw arts of apotheker.

Kevzara kan invloed hebben op de werking van sommige geneesmiddelen. Dit betekent dat de dosering van andere geneesmiddelen mogelijk moet worden aangepast. Als u een van de volgende geneesmiddelen gebruikt, neem dan contact op met uw arts of apotheker voordat u Kevzara gebruikt:

- statines – gebruikt om uw cholesterol te verlagen
- orale anticonceptiemiddelen
- theofylline – gebruikt bij de behandeling van astma
- warfarine – gebruikt om bloedstolsels te voorkomen.

Als een van de bovenstaande omschrijvingen op u van toepassing is (of als u daarover twijfelt), neem dan contact op met uw arts of apotheker.

### **Zwangerschap en borstvoeding**

Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn, wilt u zwanger worden of geeft u borstvoeding? Neem dan contact op met uw arts voordat u dit geneesmiddel gebruikt.

- Gebruik Kevzara niet als u zwanger bent, tenzij uw arts dit specifiek aanbeveelt.
- De effecten van Kevzara op een ongeboren kind zijn onbekend.
- U en uw arts moeten samen beslissen of u Kevzara mag gebruiken terwijl u borstvoeding geeft.

### **Rijvaardigheid en het gebruik van machines**

Het gebruik van Kevzara heeft naar verwachting geen invloed op uw rijvaardigheid of uw vermogen om machines te gebruiken. Echter, als u zich moe of onwel voelt na het gebruik van Kevzara, mag u geen voertuig besturen of machines bedienen.

### **KEVZARA bevat polysorbaat 20**

Dit geneesmiddel bevat 2,28 mg polysorbaat 20 per 1,14 ml oplossing voor injectie, wat gelijk is aan 2 mg/ml. Polysorbaten kunnen allergische reacties veroorzaken. Vertel het uw arts als u een bekende allergie heeft.

### 3. HOE GEBRUIKT U DIT MIDDEL?

De behandeling moet worden gestart door een arts met ervaring in de diagnose en behandeling van RA of polymyalgia rheumatica. Gebruik dit geneesmiddel altijd precies zoals uw arts of apotheker u dat heeft verteld. Twijfelt u over het juiste gebruik? Neem dan contact op met uw arts of apotheker.

#### **Volwassen patiënten**

De aanbevolen dosering is één injectie van 200 mg om de twee weken.

- Uw arts kan op basis van de resultaten van uw bloedonderzoek de dosering van uw geneesmiddel aanpassen.

Kevzara wordt toegediend als injectie onder de huid (genaamd subcutane injectie).

#### **De voorgevulde pen leren gebruiken**

- Uw arts, apotheker of verpleegkundige zal u laten zien hoe u Kevzara kunt injecteren. Aan de hand van deze instructies kan Kevzara door uzelf geïnjecteerd worden of na de juiste training toegediend worden door een verzorger.
- Volg nauwkeurig de "Instructies voor gebruik" die in de verpakking meegeleverd zijn.
- Gebruik de voorgevulde spuit altijd precies zoals beschreven staat in de "Instructies voor gebruik".

#### **Heeft u te veel van dit middel gebruikt?**

Heeft u te veel van Kevzara gebruikt? Neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.

#### **Bent u vergeten dit middel te gebruiken?**

Als er 3 dagen of minder verstreken zijn sinds de vergeten dosis:

- Injecteer uw vergeten dosis zodra u kunt.
- Injecteer daarna de volgende dosis volgens het normale schema.

Als er 4 dagen of meer verstreken zijn, injecteert u uw volgende dosis op het gewone tijdstip. Injecteer geen dubbele dosis om een vergeten dosis in te halen.

Als u niet zeker bent wanneer u de nieuwe dosis moet injecteren, vraag dan uw arts, apotheker of verpleegkundige om instructies.

#### **Als u stopt met het gebruik van dit middel**

Stop niet met het gebruik van Kevzara zonder eerst met uw arts te overleggen.

Heeft u nog andere vragen over het gebruik van dit geneesmiddel? Neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.

## 4. MOGELIJKE BIJWERKINGEN

Zoals elk geneesmiddel kan ook dit geneesmiddel bijwerkingen hebben, al krijgt niet iedereen daarmee te maken.

### Ernstige bijwerkingen

**Neem onmiddellijk contact op met uw arts** als u denkt dat u een **infectie** heeft (komt voor bij minder dan 1 op de 10 gebruikers). De symptomen zijn o.a. koorts, zweten of rillingen.

### Andere bijwerkingen

Neem contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige als u een van de volgende bijwerkingen bemerkt:

Volwassenen

**Zeer vaak** (komt voor bij meer dan 1 op de 10 gebruikers):

- Lage aantallen witte bloedcellen, aangetoond door bloedonderzoeken

**Vaak** (komt voor bij minder dan 1 op de 10 gebruikers):

- infecties in uw sinussen (bijholten) of keel, een verstopte neus of een loopneus en zere keel (bovensteluchtweginfectie)
- urineweginfecties
- koortsblaasjes (orale herpes)
- laag aantal bloedplaatjes aangetoond door bloedonderzoeken
- hoog cholesterolgehalte, hoge triglyceridewaarden aangetoond door bloedonderzoeken
- afwijkende resultaten van leverfunctietests
- reacties op de injectieplaats (waaronder roodheid en jeuk)
- ontsteking van weefsel in de onderhuid
- infectie van de longen

**Soms** (komt voor bij minder dan 1 op de 100 gebruikers):

- diverticulitis (een darmaandoening veelal met buikpijn, misselijkheid en braken, koorts, en verstopping of, minder vaak, diarree)

**Zelden** (komt voor bij minder dan 1 op de 1000 gebruikers):

- perforatie van de maag of darmen (er ontstaat een gat in de darmwand)

### Het melden van bijwerkingen

Krijgt u last van bijwerkingen, neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige. Dit geldt ook voor mogelijke bijwerkingen die niet in deze bijsluiter staan. U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks melden via:

**België:** Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten: [www.fagg.be](http://www.fagg.be) – Afdeling Vigilantie: Website: [www.eenbijwerkingmelden.be](http://www.eenbijwerkingmelden.be) – E-mail: [adr@fagg-afmps.be](mailto:adr@fagg-afmps.be)

**Nederland:** Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb – Website: [www.lareb.nl](http://www.lareb.nl)

Door bijwerkingen te melden, kunt u ons helpen meer informatie te verkrijgen over de veiligheid van dit geneesmiddel.

## 5. HOE BEWAART U DIT MIDDEL?

Buiten het zicht en bereik van kinderen houden.

Gebruik dit geneesmiddel niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum. Die vindt u op het etiket en de doos na EXP. Daar staat een maand en een jaar. De laatste dag van die maand is de uiterste houdbaarheidsdatum.

### Bewaren in de koelkast (2°C – 8°C).

- Niet in de vriezer bewaren.
- Eenmaal buiten de koelkast, Kevzara niet bewaren boven 25°C.
- Noteer de datum op de aangewezen plek op de buitenverpakking wanneer u de pen uit de koelkast heeft gehaald.
- Nadat u de pen uit de koelkast of geïsoleerde tas heeft gehaald moet u deze binnen 14 dagen gebruiken.
- Bewaar de pen in de oorspronkelijke verpakking ter bescherming tegen licht.

Gebruik dit geneesmiddel niet als de oplossing in de pen niet helder is, verkleurd is of deeltjes bevat, of als een onderdeel van de voorgevulde pen er beschadigd uitziet.

Na gebruik de pen in een naaldencontainer plaatsen. Deze container altijd buiten het zicht en bereik van kinderen houden. Vraag uw arts, apotheker of verpleegkundige hoe u deze container kunt weggooien.

Spoel geneesmiddelen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak. Vraag uw apotheker wat u met geneesmiddelen moet doen die u niet meer gebruikt. Als u geneesmiddelen op de juiste manier afvoert worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

## 6. INHOUD VAN DE VERPAKKING EN OVERIGE INFORMATIE

### Welke stoffen zitten er in dit middel?

- De werkzame stof in dit middel is sarilumab. Elke voorgevulde pen bevat 150 mg of 200 mg sarilumab in 1,14 ml oplossing.
- De andere stoffen in dit middel zijn arginine, histidine, polysorbaat 20 (E 432), sucrose en water voor injectie.

### Hoe ziet Kevzara eruit en hoeveel zit er in een verpakking?

Kevzara is een heldere, kleurloze tot lichtgele oplossing voor injectie die wordt geleverd in een voorgevulde pen.

Elke voorgevulde pen bevat 1,14 ml oplossing voor het toedienen van één enkele dosis. Kevzara is beschikbaar in verpakkingen met 1 of 2 pennen en in multiverpakkingen bestaande uit 3 dozen met elk 2 pennen.

Niet alle genoemde verpakkingsgrootten worden in de handel gebracht.

Kevzara is beschikbaar in een voorgevulde pen van 150 mg of 200 mg.

### Houder van de vergunning voor het in de handel brengen

Sanofi Winthrop Industrie  
82 avenue Raspail  
94250 Gentilly  
Frankrijk

### Fabrikant

Sanofi-Aventis Deutschland GmbH  
Brüningstraße 50  
Industriepark Höchst  
65926 Frankfurt am Main  
Duitsland

Genzyme Ireland Ltd.  
IDA Industrial Park  
Old Kilmeaden Road  
Waterford  
Ierland

Neem voor alle informatie over dit geneesmiddel contact op met de lokale vertegenwoordiger van de houder van de vergunning voor het in de handel brengen:

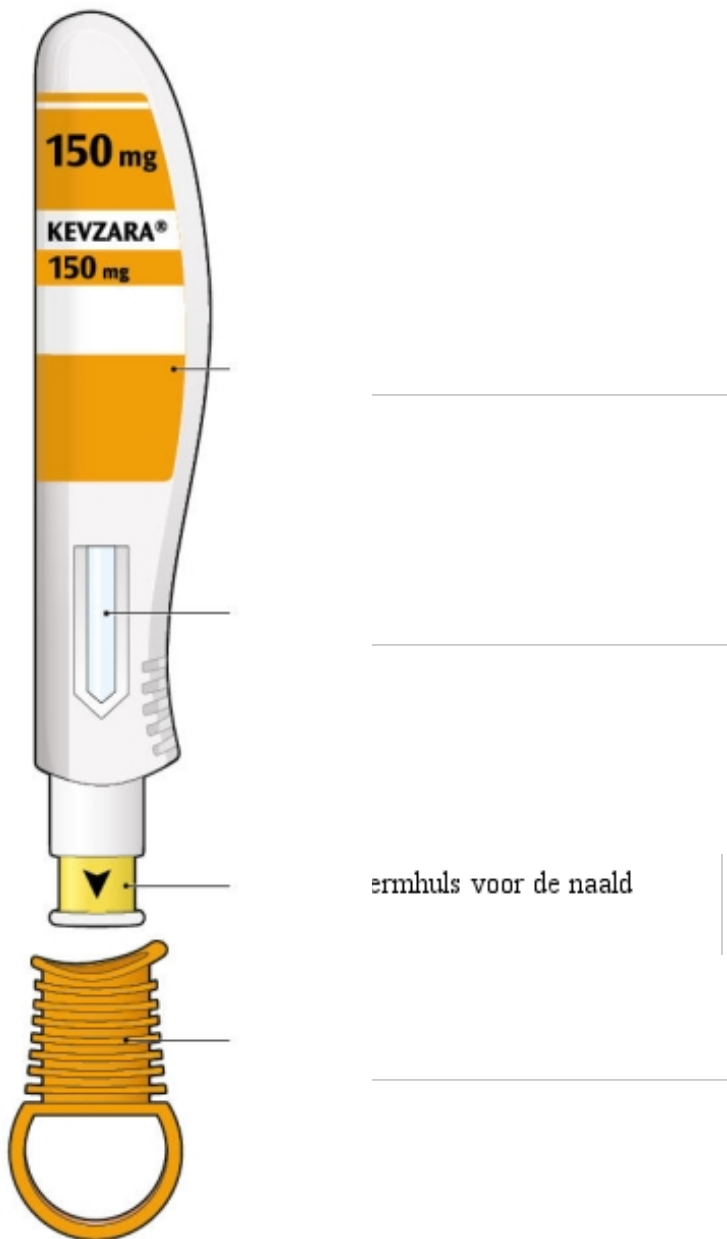
Deze bijsluiter is voor het laatst goedgekeurd in 02/2026.

Meer informatie over dit geneesmiddel is beschikbaar op de website van het Europees Geneesmiddelenbureau: <https://www.ema.europa.eu>.

**Kevzara 150 mg oplossing voor injectie in een voorgevulde pen  
sarilumab**

**Instructies voor gebruik**

Dit is een afbeelding van de onderdelen van de voorgevulde pen met Kevzara.



**Belangrijke informatie**

Dit hulpmiddel is een voorgevulde pen voor eenmalig gebruik (in deze instructies "pen" genoemd). Het bevat 150 mg Kevzara voor injectie onder de

huid (subcutane injectie) eenmaal om de twee weken.

Vraag uw beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg hoe u de pen op de juiste manier gebruikt voor uw eerste injectie.

#### Belangrijk om te doen

- ✓ Lees alle instructies zorgvuldig door voordat u een pen gebruikt.
- ✓ Controleer of u het juiste geneesmiddel en de juiste dosis heeft.
- ✓ Bewaar ongebruikte pennen in de oorspronkelijke verpakking en bewaar deze in de koelkast bij 2°C tot 8°C.
- ✓ Bewaar de verpakking in een geïsoleerde tas met een koelelement wanneer u onderweg bent.
- ✓ Laat de pen ten minste 60 minuten voor gebruik op kamertemperatuur komen.
- ✓ Nadat u de pen uit de koelkast of geïsoleerde tas heeft gehaald moet u deze binnen 14 dagen gebruiken.
- ✓ De pen buiten het zicht en bereik van kinderen houden.

#### Belangrijk om niet te doen

- ✗ Gebruik de pen niet als ze beschadigd is of de dop van de pen ontbreekt of er niet goed op zit.
- ✗ Verwijder de dop niet tot vlak voordat u klaar bent voor de injectie.

- Druk niet op de gele beschermhuls voor de naald en raak deze niet aan met uw vingers.
- Probeer de dop niet opnieuw op de pen te plaatsen.
- Gebruik de pen niet opnieuw.
- Bewaar de pen niet in de vriezer en verwarm ze niet.
- Eenmaal uit de koelkast gehaald, de pen niet bewaren boven 25°C.
- Stel de pen niet bloot aan direct zonlicht.
- Injecteer niet door uw kleding.

Heeft u nog vragen, neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.

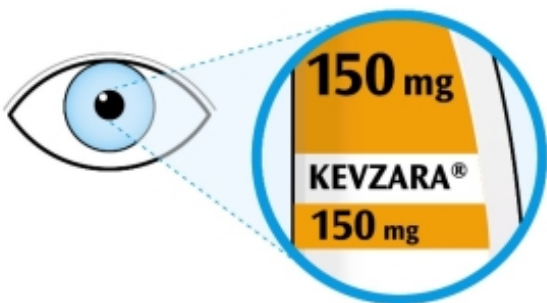
#### Stap A: Voorbereiden van een injectie

1. Zet al het materiaal dat u nodig heeft klaar op een gereinigd, vlak oppervlak.

- U heeft nodig: een alcoholdoekje, een wattenbolletje of gaasje en een naaldencontainer.
- Neem één pen uit de verpakking door de pen in het midden vast te houden. Laat de andere pen in de verpakking in de koelkast liggen.

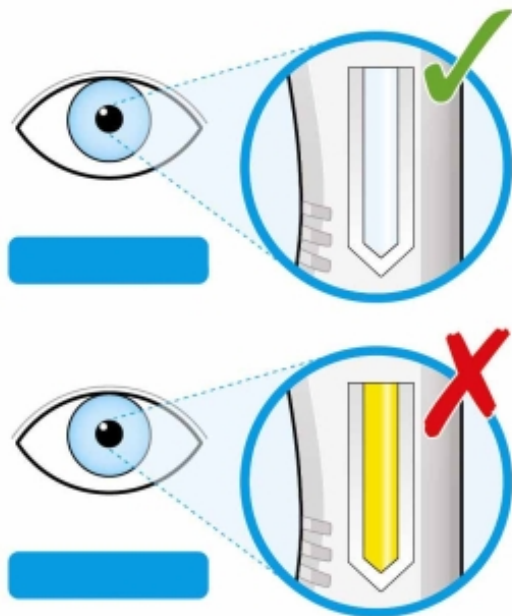
2. Bekijk het etiket.

- Controleer of u het juiste geneesmiddel en de juiste dosis heeft.
- Controleer de uiterste houdbaarheidsdatum (EXP). Die staat vermeld op de zijkant van de pennen.
- Gebruik de pen **niet** als de houdbaarheidsdatum is verstreken.



3. Kijk naar het venster.

- Controleer of de vloeistof helder is en kleurloos tot lichtgeel.
- Mogelijk ziet u een luchtbelletje, maar dit is normaal.
- Injecteer **niet** als de vloeistof niet helder is, verkleurd is of deeltjes bevat.
- Gebruik de pen **niet** als het venster volledig geel verkleurd is.



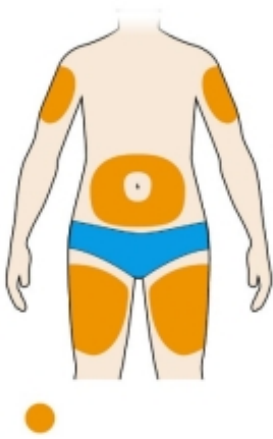
4. Leg de pen op een vlak oppervlak en laat deze ten minste 60 minuten op kamertemperatuur (< 25°C) komen.

- Wanneer u de pen gebruikt als deze op kamertemperatuur is, kan het injecteren comfortabeler zijn.
- Gebruik de pen **niet** als deze langer dan 14 dagen buiten de koelkast is geweest.
- Verwarm de pen **niet**; laat deze zelf op temperatuur komen.
- Stel de pen **niet** bloot aan direct zonlicht.



5. Kies de injectieplaats.

- U kunt injecteren in uw dij of buik (onderbuik), met uitzondering van binnen de cirkel van 5 cm rond uw navel. Als iemand anders u de injectie toedient, kunt u ook de buitenkant van uw bovenarm kiezen.
- Injecteer elke keer op een andere plaats.
- Injecteer **niet** in huid die gevoelig of beschadigd is, of waar een kneuzing of littekenweefsel zit.



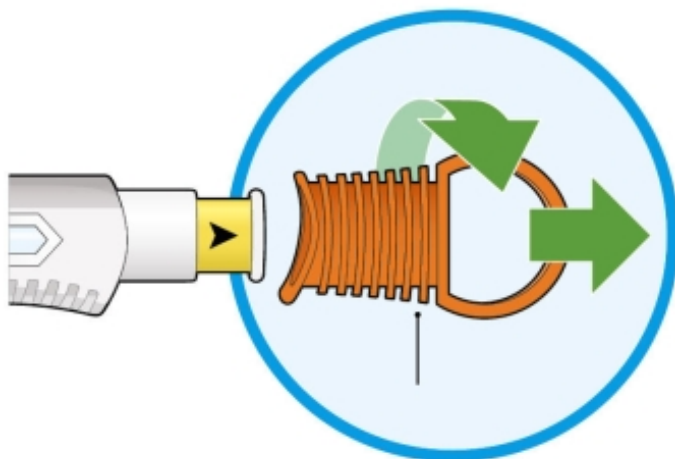
## 6. BEREID DE INJECTIEPLAATS VOOR.

- Was uw handen.
- Maak de huid van de injectieplaats schoon met een alcoholdoekje.
- Raak de injectieplaats **niet** meer aan tot u de injectie toedient.

**Stap B: De injectie toedienen – Voer stap B alleen uit nadat Stap A “voorbereiden van een injectie” compleet is uitgevoerd**

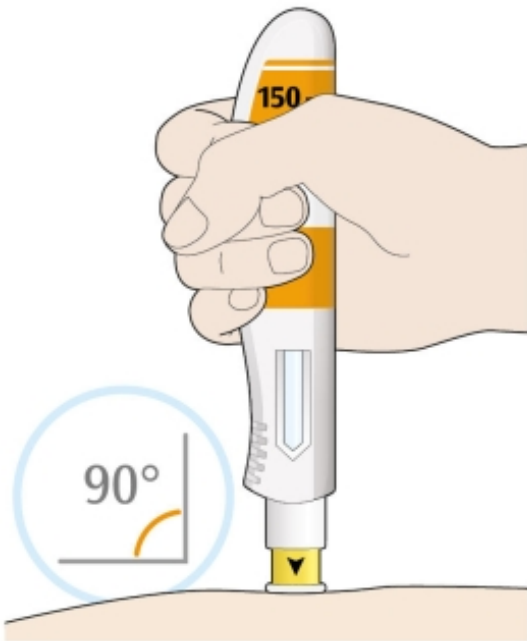
1. Draai of trek de oranje dop van de pen.

- Verwijder de dop **niet** tot vlak voor de injectie.
- Druk **niet** op de gele beschermhuls voor de naald en raak deze niet aan met uw vingers.
- Doe de dop **niet** meer terug op de naald.



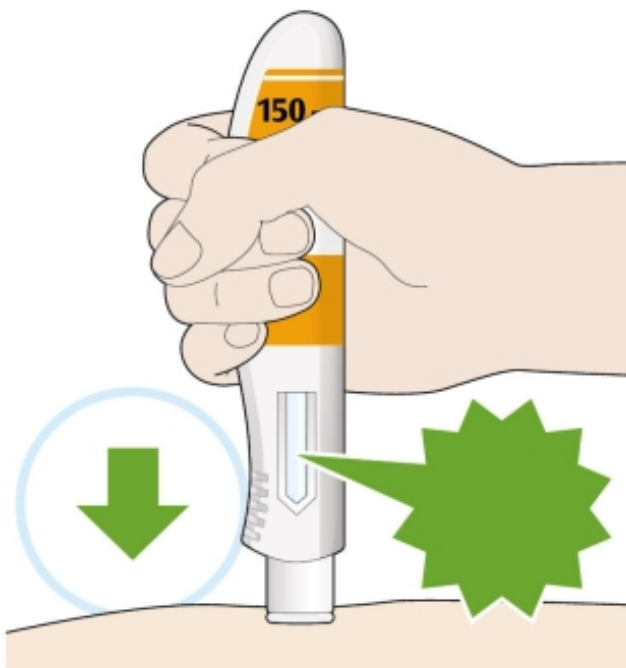
2. Plaats de gele beschermhuls voor de naald op uw huid in een hoek van ongeveer 90°.

- Zorg ervoor dat u het venster kunt zien.



3. Duw de pen omlaag en houd deze stevig tegen uw huid.

- Op het moment dat de injectie begint, hoort u een 'klik'.



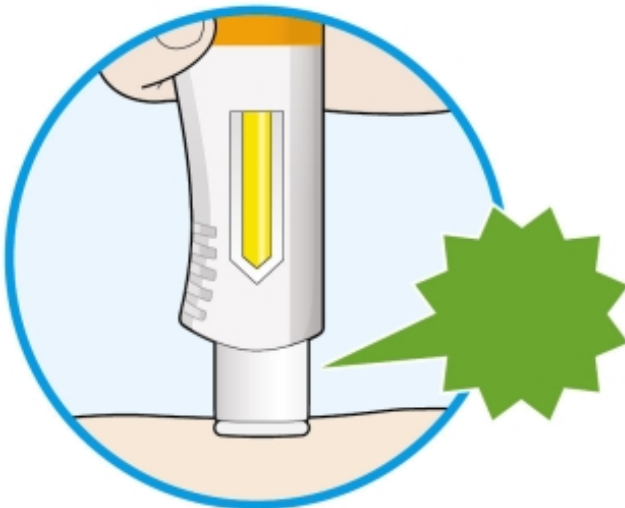
4. Blijf de pen stevig tegen uw huid aangedrukt houden.

- Het venster zal geleidelijk aan geel worden.
- De injectie kan tot 15 seconden duren.



5. U hoort een tweede klik. Controleer of het volledige venster geel geworden is voordat u de pen verwijder.

- Als u geen tweede klik hoort, controleer dan ook of het venster volledig geel geworden is.
- Als het venster niet volledig geel geworden is, mag u uzelf **niet** een tweede dosis toedienen zonder eerst contact opgenomen te hebben met uw beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg.



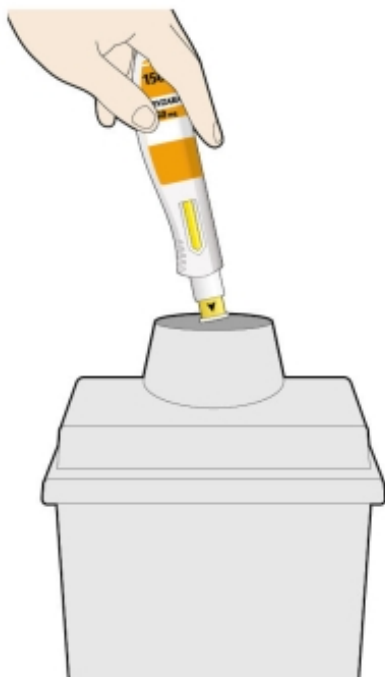
Verwijder de pen uit uw huid.

- Als u wat bloed ziet, druk dan een wattenbolletje of gaasje op de injectieplaats.
- Wrijf na de injectie **niet** over de huid.



## 7. DOE DE GEBRUIKTE PEN EN DE DOP DIRECT NA GEBRUIK IN EEN NAALDENCONTAINER.

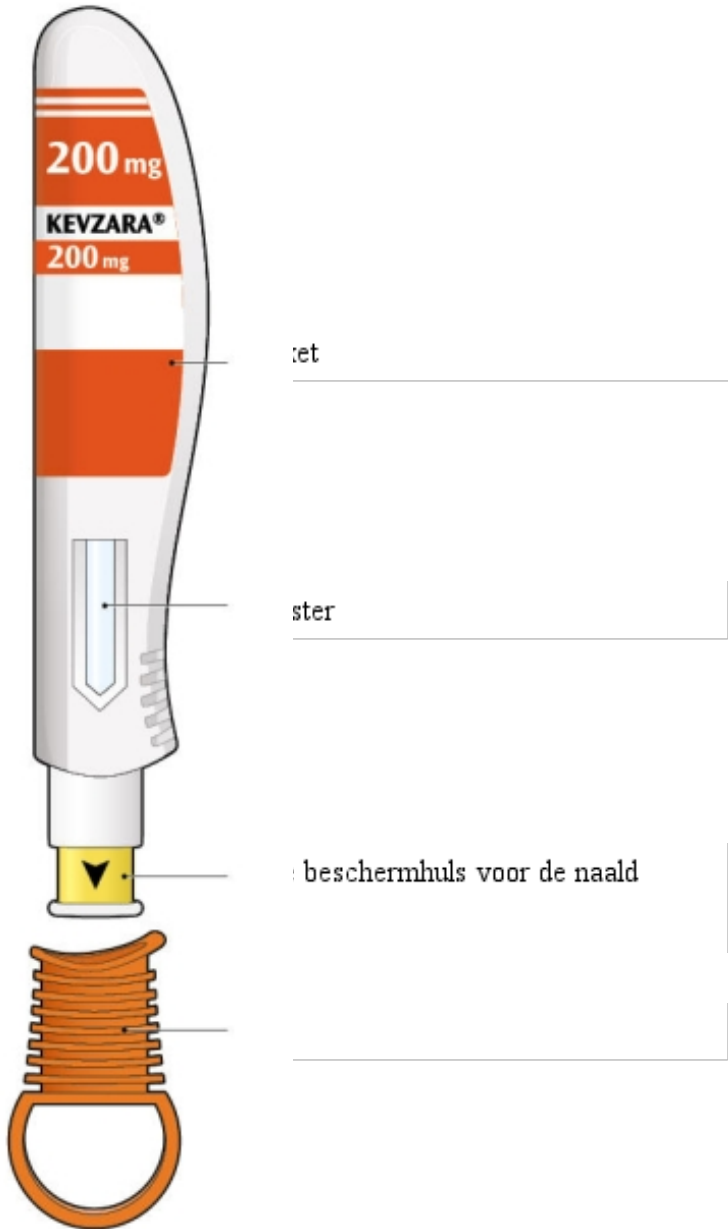
- Deze container altijd buiten het zicht en bereik van kinderen houden.
- Doe de dop **niet** meer terug op de naald.
- Gooi de gebruikte pennen **niet** in de vuilnisbak.
- Gooi de naaldencontainer **niet** in de vuilnisbak tenzij dit volgens lokale wetgeving is toegestaan. Vraag uw arts, apotheker of verpleegkundige hoe u deze container kunt weggooien.



Kevzara 200 mg oplossing voor injectie in een voorgevulde pen  
sarilumab

## Instructies voor gebruik

Dit is een afbeelding van de onderdelen van de voorgevulde pen met Kevzara.



### Belangrijke informatie

Dit hulpmiddel is een voorgevulde pen voor eenmalig gebruik (in deze instructies "pen" genoemd). Het bevat 200 mg Kevzara voor injectie onder de huid (subcutane injectie) eenmaal om de twee weken.

Vraag uw beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg hoe u de pen op de juiste manier gebruikt voor uw eerste injectie.

#### Belangrijk om te doen

- ✓ Lees alle instructies zorgvuldig door voordat u een pen gebruikt.
- ✓ Controleer of u het juiste geneesmiddel en de juiste dosis heeft.
- ✓ Bewaar ongebruikte pennen in de oorspronkelijke verpakking en bewaar deze in de koelkast bij 2°C tot 8°C.
- ✓ Bewaar de verpakking in een geïsoleerde tas met een koelelement wanneer u onderweg bent.
- ✓ Laat de pen ten minste 60 minuten voor gebruik op kamertemperatuur komen.
- ✓ Nadat u de pen uit de koelkast of geïsoleerde tas heeft gehaald moet u deze binnen 14 dagen gebruiken.
- ✓ De pen buiten het zicht en bereik van kinderen houden.

#### Belangrijk om niet te doen

- ✗ Gebruik de pen niet als ze beschadigd is of de dop van de pen ontbreekt of er niet goed op zit.
- ✗ Verwijder de dop niet tot vlak voordat u klaar bent voor de injectie.

- Druk niet op de gele beschermhuls voor de naald en raak deze niet aan met uw vingers.
- Probeer de dop niet opnieuw op de pen te plaatsen.
- Gebruik de pen niet opnieuw.

- Bewaar de pen niet in de vriezer en verwarm ze niet.
- Eenmaal uit de koelkast gehaald, de pen niet bewaren boven 25°C.
- Stel de pen niet bloot aan direct zonlicht.
- Injecteer niet door uw kleding.

Heeft u nog vragen, neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige.

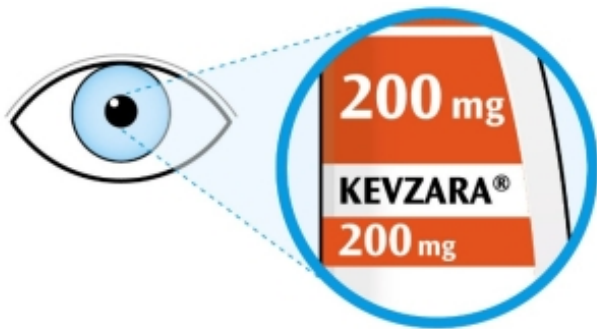
### Stap A: Voorbereiden van een injectie

1. Zet al het materiaal dat u nodig heeft klaar op een gereinigd, vlak oppervlak.

- U heeft nodig: een alcoholdoekje, een wattenbolletje of gaasje en een naaldencontainer.
- Neem één pen uit de verpakking door de pen in het midden vast te houden. Laat de andere pen in de verpakking in de koelkast liggen.

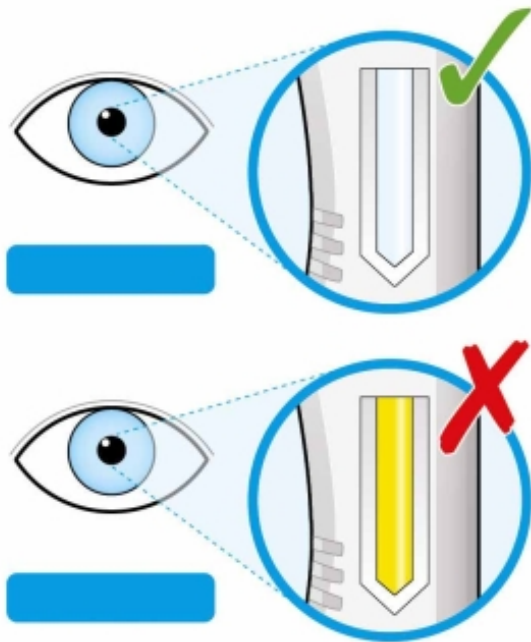
2. Bekijk het etiket.

- Controleer of u het juiste geneesmiddel en de juiste dosis heeft.
- Controleer de uiterste houdbaarheidsdatum (EXP). Die staat vermeld op de zijkant van de pennen.
- Gebruik de pen **niet** als de houdbaarheidsdatum is verstreken.



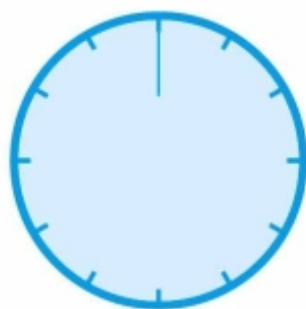
3. Kijk naar het venster.

- Controleer of de vloeistof helder is en kleurloos tot lichtgeel.
- Mogelijk ziet u een luchtbelletje, maar dit is normaal.
- Injecteer **niet** als de vloeistof niet helder is, verkleurd is of deeltjes bevat.
- Gebruik de pen **niet** als het venster volledig geel verkleurd is.



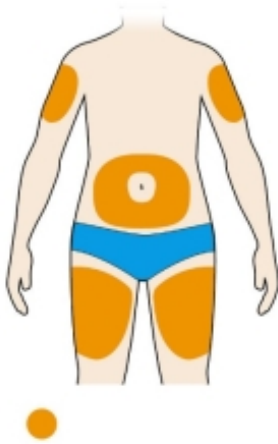
4. Leg de pen op een vlak oppervlak en laat deze ten minste 60 minuten op kamertemperatuur (< 25°C) komen.

- Wanneer u de pen gebruikt als deze op kamertemperatuur is, kan het injecteren comfortabeler zijn.
- Gebruik de pen **niet** als deze langer dan 14 dagen buiten de koelkast is geweest.
- Verwarm de pen **niet**; laat deze zelf op temperatuur komen.
- Stel de pen **niet** bloot aan direct zonlicht.



5. Kies de injectieplaats.

- U kunt injecteren in uw dij of buik (onderbuik), met uitzondering van binnen de cirkel van 5 cm rond uw navel. Als iemand anders u de injectie toedient, kunt u ook de buitenkant van uw bovenarm kiezen.
- Injecteer elke keer op een andere plaats.
- Injecteer **niet** in huid die gevoelig of beschadigd is, of waar een kneuzing of littekenweefsel zit.



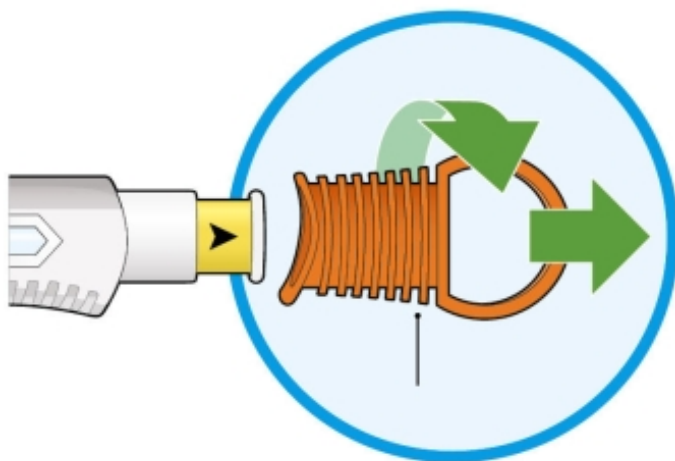
6. Bereid de injectieplaats voor.

- Was uw handen.
- Maak de huid van de injectieplaats schoon met een alcoholdoekje.
- Raak de injectieplaats **niet** meer aan tot u de injectie toedient.

**Stap B: De injectie toedienen – Voer stap B alleen uit nadat Stap A “voorbereiden van een injectie” compleet is uitgevoerd**

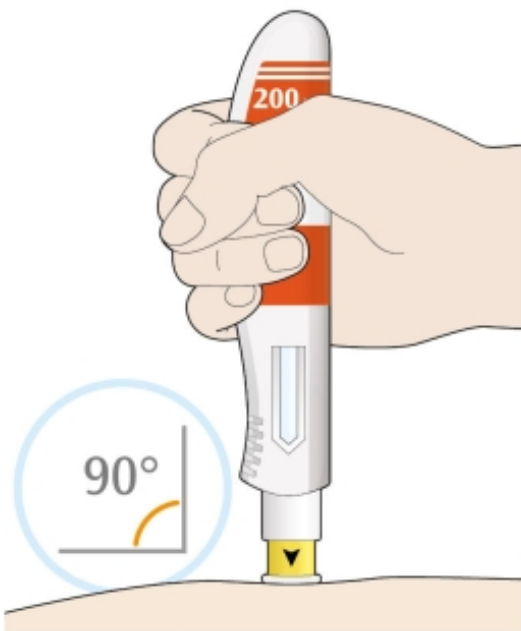
1. Draai of trek de oranje dop van de pen.

- Verwijder de dop **niet** tot vlak voor de injectie.
- Druk **niet** op de gele beschermhuls voor de naald en raak deze niet aan met uw vingers.
- Doe de dop **niet** meer terug op de naald.



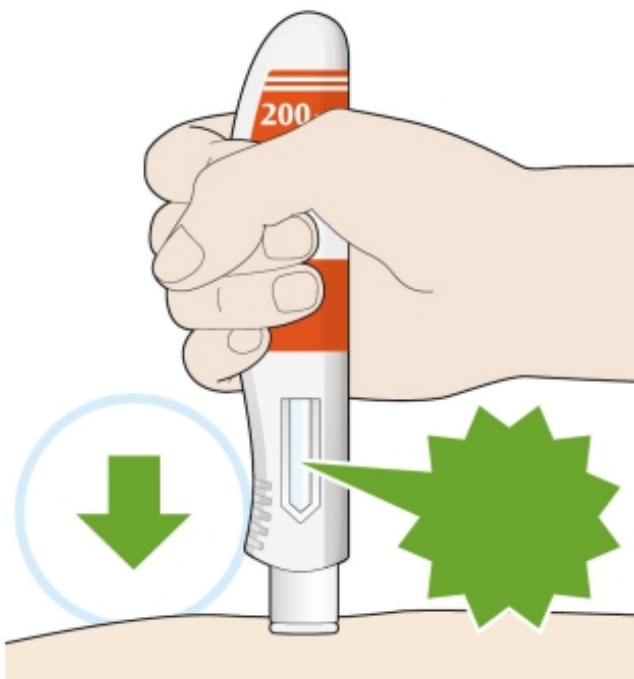
2. Plaats de gele beschermhuls voor de naald op uw huid in een hoek van ongeveer 90°.

- Zorg ervoor dat u het venster kunt zien.



3. Duw de pen omlaag en houd deze stevig tegen uw huid.

- Op het moment dat de injectie begint, hoort u een 'klik'.



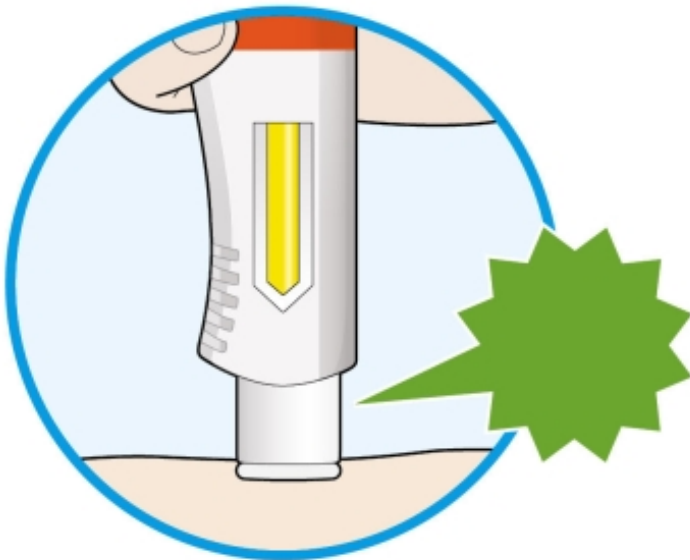
4. Blijf de pen stevig tegen uw huid aangedrukt houden.

- Het venster zal geleidelijk aan geel worden.
- De injectie kan tot 15 seconden duren.



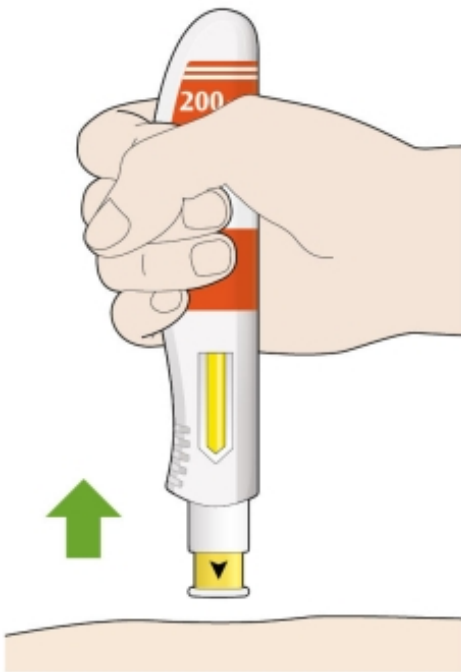
5. U hoort een tweede klik. Controleer of het volledige venster geel geworden is voordat u de pen verwijderd.

- Als u geen tweede klik hoort, controleer dan ook of het venster volledig geel geworden is.
- Als het venster niet volledig geel geworden is, mag u uzelf **niet** een tweede dosis toedienen zonder eerst contact opgenomen te hebben met uw beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg.



Verwijder de pen uit uw huid.

- Als u wat bloed ziet, druk dan een wattenbolletje of gaasje op de injectieplaats.
- Wrijf na de injectie **niet** over de huid.



## 7. DOE DE GEBRUIKTE PEN EN DE DOP DIRECT NA GEBRUIK IN EEN NAALDENCONTAINER.

- Deze container altijd buiten het zicht en bereik van kinderen houden.
- Doe de dop **niet** meer terug op de naald.
- Gooi de gebruikte pennen **niet** in de vuilnisbak.
- Gooi de naaldencontainer **niet** in de vuilnisbak tenzij dit volgens lokale wetgeving is toegestaan. Vraag uw arts, apotheker of verpleegkundige hoe u deze container kunt weggooien.

